

Kassai Magyar Ipari*

Az intézet alapítója és első igazgatója,
Szakkay József

Nem egyszerű dolog öt percben méltatni a Felvidék egyik legpatinásabb intézményét és megfogalmazni a jelentőségét, ezért az irodalmi Nobel-díjas Kiplinget hívom egy indító gondolat erejéig segítségül:

„A világon a jó anyát kivéve semmi sincs, ami annyira megérdemelné a tiszteletet, mint a jó iskola.”

A kassai Ipari jogelődje, a Gépészeti Felsőbb Ipartanoda, Szakkay József magán-tanintézményeként jött létre csaknem másfél évszázaddal ezelőtt.

Az intézet *céljait* a következőképpen fogalmazta meg az alapító: *„erkölcsi nevelés mellett oly elméleti és gyakorlati oktatást nyújtani*

a növendékeknek, amely képesíti őket tanulmányaik bevégezése után az ügyes gépész, gyári művezető és gépszerkesztő hivatását tekintéllyel és szakavatottsággal betölteni.”

Kassán ezekben az időkben szármolták fel a céhrendszert, és megalakultak az első ipartanodák.

„Ipartanoda és Ipariskola: a szervezethez és a szellemhez itt kialakítani tudatos szövetséget. 1872. október 9-én tizenkilenc kisleány elsőként lépett be a műhelyek és gépek világába, hogy utat törjön az utánuk jövő tízezrek számára” – írja Rác Olivér.

A magyarság sorsát befolyásoló történelmi viharok természetesen az ipariskolát sem kímélték meg.

Az I. világháború befejezése után csak szlovák nyelvű képzés

indulhatott, és az iskola élére cseh szakemberek kerültek. 1920-ban nyitott meg újra a magyar osztályok, de a II. világháborút követően a magyar fiatalok előtt ismét bezártak az iskola kapui. Ötéves kényszerszünet következett, amely 1950 szeptemberéig tartott. 1950-ben újraindult, és 1952-ben önállósult az iskola magyar tagozata. Ekkor vette fel előbb a magyar Felsőipariskola, később a Magyar Ipariskola nevet.

Az ezt követő évtizedeket az iskola *hőskorának* szokás nevezni, mert ekkor alakult ki az ipariskolának az a szellemisége, összetartó- és magyarságmegtartó ereje, amelyre az iparisták nagy családja ma is méltán büszke, és amelyet oly sokan irigyelnek tőlünk. Ennek a titoknak

Az intézet 1886–1901-ig

* 2016. szeptember 17-én Budapesten a Magyar Tudományos Akadémia épületében Magyar Örökség Díjjal tüntették ki a majd 150 esztendősk iskolát, a Kassai Magyar Iparit, amely nemcsak a mai Felvidéken, hanem az egész történelmi Magyarországon a legelső ilyen jellegű intézmény volt.

a nyitja az iskola szellemiségében és kultúrájában rejlik. Abban, hogy az ipariskolában olyan emberek tanítottak, akik bár a szakmaiságra nagy hangsúlyt fektettek, mégsem szakbarbárokat képeztek. Emberségre, becsületességre, a másság elfogadására neveltek, és, ahogy az iskola egykori diákja, Gábor Bertalan írja: „hivatásukkal olyan biztonságos fészket raktak nekünk, hogy kikelhett benne az élet, amely a hivatások sokrétűségével, a szivárvány minden színében ott ragyog nemcsak Európa, de a tengerentúl egén is.”

Az ipariskolának kettős küldetése volt és van ma is: az életben hasznosítható ismeretekkel felvértezni a tanulókat, és megtartani, megerősíteni magyar identitásukat.

Az iskola a háborút követő szűkös esztendőkből ezért nemcsak a magyar nyelvű szakoktatás terén végzett úttörő jellegű munkát, hanem jelentősen hozzájárult a szlovákiai magyar kulturális élet újjászületéséhez is.

Az énekkart, táncosokat és színjátszókat felvonultató kultúrscsoport rendszeresen járta Szlovákia magyarok által lakott vidékeit, és több-

éves némaság után nagyon sok településre az iparisták vitték el először a magyar szót és magyar éneket.

Az ipariskolát minősíti az a nagyvonalú gesztus is, hogy feladva saját kultúrtermét, befogadta a Kassán 1969-ben megalakuló Magyar Területi Színház Thália Színpadát.

Az Ipari több, mint egy iskola. Ez az intézmény a felvidéki magyarság megmaradásának egyik letehetően eredményese. Eredményeivel pedig kivívtta a szakma elismerését itthon és külföldön egyaránt.

Adjon az Isten az immár Magyar Örökség Díjas kassai magyar Ipariskolának lehetőséget arra, hogy folytassa alkotó munkáját, és végzőseinek tevékenysége járuljon hozzá a felvidéki magyarság megmaradásához és jövőbeli sikereinek gyarapításához.

További tájékozódás lehetősége a Kassai Magyar Ipariról az Egykori és mai kassai magyar iparisták oldalán: <https://www.facebook.com/Egykori-%C3%A9s-mai-kassai-magyar-iparist%C3%A1k-oldala-254988507924480/>

DR. ALBERT SÁNDOR (Nagykapos, 1943) egyetemi tanár, politikus. A kassai magyar tanítási nyelvű ipariskolában érettségizett (1961), a kassai Műszaki Egyetemen szerzett gépészmérnöki oklevelet (1966). 1966-1990-ben a kassai magyar tanítási nyelvű ipariskola tanára. 1990-2004-ben a kassai Műszaki Egyetem tanszékvezető docense, 2002-2006-ban a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának képviselője (MKP). A komáromi Selye János Egyetem alapítója, rektora (2004–2008). A Nyugat-magyarországi Egyetem díszdoktora (2008). Kutatóként fő szakterülete a gépészet tanításának módszertana. Pedagógiai szakkikkek, tankönyvek, módszertani könyvek szerzője, fordítója. – Főbb díjak: Szlovák Kormány Ezüstérme (2002); Magyar Köztársaság Országgyűlésének Emlékérme (2007); Magyar Köztársaság Elnökének Emlékérme (2008); Magyar Érdemrend tisztikeresztje (2013). 2015-ben a Pro Probitate – Helytállásért díjat, 2017-ben pedig megkapta a Felvidéki Magyar Pedagógus Díjat.

III. Magyar Értékek Napja

Magyarország értékei egy helyen!

2017. szeptember 9., 10–20 óráig

Budapest, V. kerület
Szent István tér
és Szent István Bazilika

Szent István tér

9.30–10.00 Térzene a Magyar Honvédség Központi Zenekarával

10.00 Ünnepléses megnyitó és köszöntők

10.30–18.00 óra között

Bemutatkoznak a megyei és a külhoni nemzetrészek értéktárai
Magyar értékek kiállítása
Színpadi produkciók
Népviselési bemutatók
Kézműves foglalkozások és mesterségbemutatók
Magyar Értékek és Hungarikumok játszóháza

12.00 Ökumenikus terményáldás

A megyék jellegzetes terményeinek, termékeinek
ökumenikus megáldása

17.15 Zárszó

17.30 Táncház

Szent István Bazilika

18.00 Szentmise

19.00 Kórus- és orgonahangverseny
a Magyar Rádió Gyermekkórusa
és Virágh András Liszt Ferenc-díjas orgonaművész,
Érdemes Művész közreműködésével

Fővédnökök Dr. Kövér László, a Magyar Országgyűlés elnöke
Domokos László, az Állami Számvevőszék elnöke
Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter

Védnökök Jakab István, Dr. Latorcai János és Lezsák Sándor,
a Magyar Országgyűlés alelnökei
Dr. Simicskó István honvédelmi miniszter
Dr. Hoppál Péter kultúráért felelős államtitkár
V. Németh Zsolt környezetügyért, agrárfejlesztésért
és hungarikumokért felelős államtitkár
Szentgyörgyvölgyi Péter, Belváros-Lipótváros Budapest Főváros
V. kerület polgármestere
Dr. Pesti Imre országgyűlési képviselő,
a Magyar Nemzeti Értékek és Hungarikumok Szövetsége elnöke

Szervezők NMI Művelődési Intézet Magyar Nemzeti Értékek
és Hungarikumok Szövetsége

Információ és koordináció

NMI Művelődési Intézet: www.kozossegimuvelodes.hu

Együttműködő partnerek

Magyarország megyei önkormányzatai • Szent István Bazilika
Budapest kerületi önkormányzatai • Magyar Ízek Alapítvány • Visual Europe Zrt.

A belépés ingyenes. Szeretettel várunk mindenkit!

MOHÁCSI VÍZIMALOM - BARANYA MEGYEI ÉRTÉKTÁR
(FOTÓ: IFJ. PÓTH SÁNDOR)

A NEMZETI KULTURÁLIS ALAP
TÁMOGATÁSÁVAL JELENIK MEG